

**POGOSTO ZASTAVLJENA VPRAŠANJA
IN NASVETI ZA
IZDELAVO DIPLOMSKE NALOGE**

1 Kako naj bo oblikovana diplomska naloga?

Diplomska naloga mora biti oblikovana po t.i. pravilu **IMRAD** (Introduction, Methods, Results and Discussion ali Uvod, Metoda, Rezultati, Razprava).

Če mislite napisati diplomsko nalogo, ki ne bo eksperimentalne, ampak bolj teoretične narave, potem izpustite poglavji »metoda« in »rezultati«. Več poudarka dajte na to, da boste napisali kakovostno ali kritično razpravo, ki bo temeljila na teoretičnem uvodu.

UVOD

V uvodu zberete in uredite teoretično osnovo diplomske naloge (kaj je o vaši temi že znanega, kaj so ugotovili drugi avtorji). Uvod zaključite z opredelitvijo problema (zakaj se vam zdi tema pomembna, kje nastopajo problemi, kaj je v središču vašega zanimanja, kaj mislite raziskati ali preučiti v nadaljevanju diplomske naloge).

Lastno razmišljanje je zaželeno, tudi če strokovno gledano ni pravilno. Pomembno je, da razmišljate kritično.

METODOLOGIJA

Namen tega poglavja je, da natančno opišete:

- udeležence raziskave – opis demografskih podatkov (spol, starost, izobrazba ...).

Če je število udeležencev manjše od 100 in nameravate rezultate prikazati v odstotkih, je nujno poleg odstotkov navesti tudi število oseb ali pojavov.

- Instrumente, ki ste jih uporabili (navedete vprašalnike, teste ipd. Če instrument izdelate sami (npr. anketa ali vprašalnik), ga natančno opišete.

- Postopek raziskovanja – natančno opišete, kako ste izpeljali raziskavo, kaj ste počeli z rezultati ipd.

Metodologija naj bo opisana dovolj podrobno, da lahko nekdo drug ponovi raziskavo in preveri vaše rezultate.

REZULTATI

Prikažite dobljene rezultate ali ugotovitve v obliki tabel in grafov.

Vsaka tabela mora biti oštevilčena in na kratko opisana (nad tabelo). Zaželeno je, da so v tabeli prikazane le vodoravne črte, številke pa poravnane desno (APA slog pisanja, glej primer).

Med besedilom, pri opisu tabele, napišemo, kaj prikazuje in dodamo stavek ali dva komentarja (npr. je videti kaj posebnega v tabeli?). V tem poglavju ne razpravljamo, analiziramo in ne sklepamo o dobljenih rezultatih.

Primer:

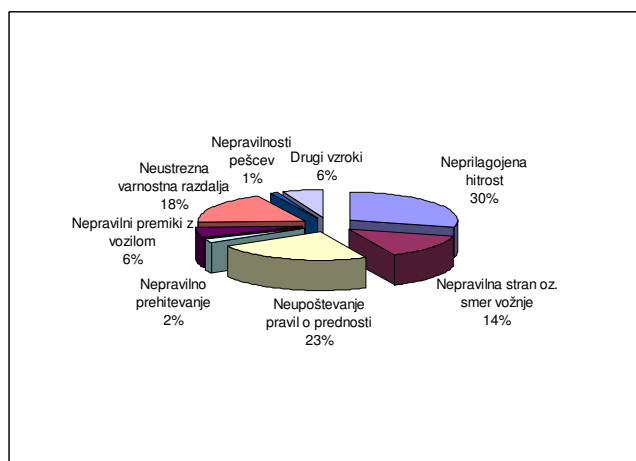
Tabela 2: Korelacije med spremenljivkami v vzorcu moških udeležencev (N = 119).

	NO	KO	P	E	N
Psihoticizem (P)	0,04	- 0,02	1	0,04	0,17
Ekstravertnost (E)	0,04	0,15**	0,18	1	0,01
Nevroticizem (N)	0,14	- 0,12**	0,08	0,12	1
Ocena gotovosti v spomin (GOT)	0,15	0,18**	0,07	0,09	- 0,10
Natančnost obnove (NO)	1	0,12**	0,04	0,04	0,14
Količina obnovljenih podatkov (KO)		1	- 0,02	0,15**	- 0,12**

Opombe: * = stat. pom. na nivoju 0,05; ** = stat. pom. na nivoju 0,01.

Enako velja za grafe, ki jih označimo kot slike (napis je pod grafom).

Primer:

Slika 1: Vzroki prometnih nesreč v letu 2007 (Policija, 2008). Najpogostejša vzroka sta neprilagojena hitrost in neupoštevanje prednosti.

RAZPRAVA

V tem poglavju razmišljate, komentirate, analizirate rezultate, ki ste jih dobili. Izogibajte se ponovnemu navajanju števil oz. rezultatov, ki so že navedeni v poglavju »Rezultati«. Napišite vsaj 3 strani.

To poglavje je zelo pomembno, ker v njem pokažete strokovno in splošno razgledanost, zrelost razmišljanja, zmožnost predvidevanja, iskanja vzrokov, dajanja nasvetov, povezovanja rezultatov in drugih ugotovitev do katerih ste predhodno prišli. Tu se od vas pričakuje, da nastopate kot strokovnjak. Vaše razmišljanje mora biti kritično. Ne smete se bati, da bo komisija kakšno vašo ugotovitev označila kot napačno, pomembno je le, da imate razumno podlago (argumente) za svoje zaključke.

Primer pravilno oblikovane diplomske naloge in kazala:

1	UVOD	1
1.2	VRSTE AGRESIVNOSTI	2
1.3	VZROKI AGRESIVNOSTI	3
	1.3.1 BIOLOŠKE OSNOVE AGRESIVNOSTI	5
	1.3.2 SOCIALNA TEORIJA AGRESIVNOSTI	8
1.4	AGRESIVNA VOŽNJA	11
	1.4.1 DEJAVNIKI, KI POVZROČAJO AGRESIVNO VOŽNJO	12
	1.4.2 Voznik in njegova osebnost	13
	1.4.3 Povečana agresivnost in socialna dezorganizacija	15
	1.4.4 Ostali dejavniki	16
	1.4.5 ZNAKI AGRESIVNEGA VOZNIKA/-ICE	18
	1.4.5.1 Prometni prestopniki	20
	1.4.5.2 Zunanji znaki agresivnega voznika/-ice	20
	1.4.6 ZMANJŠEVANJE POJAVOV AGRESIVNE VOŽNJE	21
	1.4.7 NASVETI ZA ZMANJŠEVANJE AGRESIVNE VOŽNJE	24
	1.4.8 POSLEDICE AGRESIVNE VOŽNJE	27
	1.4.9 STATISTIKA PROMETNIH NESREČ	28
	1.4.10 NAJPOGOSTEJŠI VZROKI PROMETNIH NESREČ	32
1.5	OPREDELITEV PROBLEMA IN HIPOTEZE	35
2	METODA	35
2.1	UDELEŽENCI	36
2.2	INŠTRUMENTI	37
2.3	POSTOPEK IZVEDBE RAZISKA VE	37
3	REZULTATI	38
3.1	POVEZAVA MED AGRESIVNOSTJO IN NAČINOM VOŽNJE	38
3.2	RAZLIKE MED MOŠKIMI IN ŽENSKAMI	39
	3.2.1 Razlike med moškimi in ženskami v agresivnosti	40
	3.2.2 Razlike med moškimi in ženskami v načinu vožnje	41
4	RAZPRAVA	42
5	LITERATURA	45
6	PRILOGE	48

Pogosta napaka!

Pri številčenju poglavij ne pišite pike za zadnjo številko. Če napišete piko za zadnjo številko, to pomeni, da gre za vrstilni številnik, kar pa oznake poglavij niso.

Torej NE pišite: 1.2.4. Vrste nasilnega vedenja

Pišite tako: 1.2.4 Vrste nasilnega vedenja

2 Citiranje ali navajanje virov

- Citiramo zato, da bralcu navedemo, kje smo pridobili določeno informacijo. S pomočjo citata bo bralec lahko poiskal vir informacij (npr. članek, knjigo, spletno stran ipd.) in preveril naše navedbe ali pa prebral več o tistem, kar ga zanima.
- V odstavkih ali stavkih, v katerih navajamo tuje ugotovitve, razmišljanja, zaključke ipd. moramo napisati kdo je avtor (citiramo avtorja ali avtorje). Če citata ne navedemo, pomeni, da je vsebina (npr. stavek ali odstavek) plod lastnega razmišljanja.
- Na vsaki strani diplomske naloge naj bo nekaj citatov (tudi če gre za isti vir ali avtorja).
- Kadar nekaj naštevate, morate pred dvopičjem v oklepaju napisati kdo je avtor tega naštevanja.

Primer:

... Med najpogostejše vzroke prometnih nesreč v Sloveniji uvrščamo naslednje (Žlender, 1994):

- neprilagojena hitrost vožnje,
- alkoholiziranost udeležencev prometnih nesreč,
- neupoštevanje in izsiljevanje prednosti,
- nepravilna stran ali smer vožnje,
- prehitevanje,
- druge napake voznika,
- nepravilnost drugih,
- vključevanje v promet.

Pogosta napaka!
Pri naštevanju se vir pogosto pozabi omeniti, ali pa ga omenijo čisto na koncu, pri zadnji naštetih zadevi.

- Med besedilom diplomske naloge ne pišemo spletnih naslovov, ampak citiramo vir kot druge pisne vire. Npr. imenujemo osebe, institucije ali organizacije, ki so dale vsebino na spletno stran in napišemo letnico (npr. Društvo Ključ, 2004). Spletno bližnjico navedite le v spisku literature (na koncu diplomske naloge).

Primer:

... Po ugotovitvah tujih raziskav bi lahko pričakovali zmanjšanje prometnih nesreč do 4 %, če bi zmanjšali povprečno hitrost v naseljih za 1 km/h. Povedano drugače - to bi pri nas pomenilo okoli 1000 prometnih nesreč manj. Podobno bi bilo tudi, če bi zmanjšali hitrost za 1km/h zunaj naselja, tu bi dejansko lahko pričakovali zmanjšanje prometnih nesreč za približno 2 % (Policija, 2006).

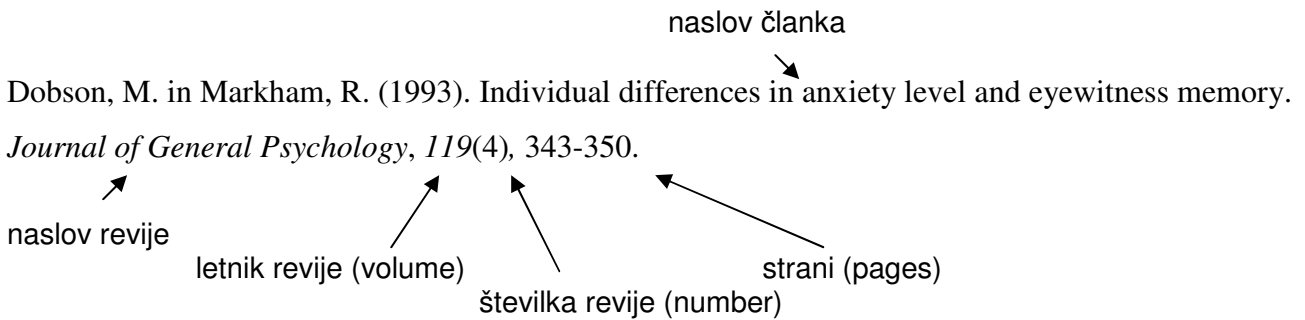
Pogosta napaka!
Mnogi med številko in mersko enoto ne pišejo presledka. Tu je vedno presledek.

Na koncu pri navajanju literature napišemo:

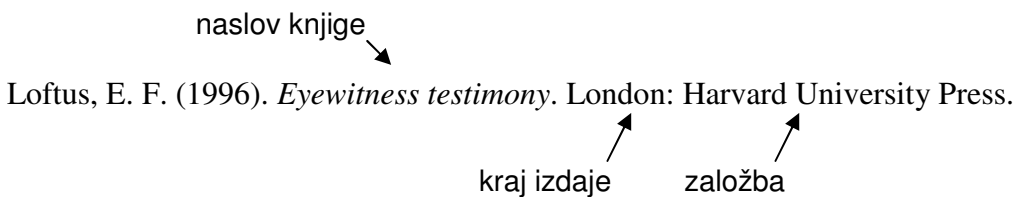
Policija (2006). Letno poročilo o delu policije za leto 2006. Pridobljeno 15.6. 2008, s spletne strani MNZ, Policija, <http://www.policija.si/portal/statistika/promet/2006/pdf/hitrost.pdf>

- Pri navajanju literature se uporablja standard Ameriškega psihološkega združenja (APA). Primeri citiranj:

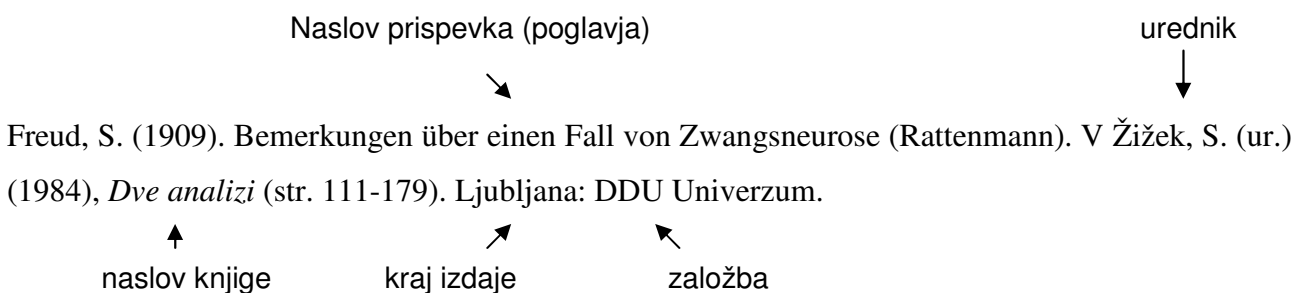
ČLANEK IZ REVIJE:

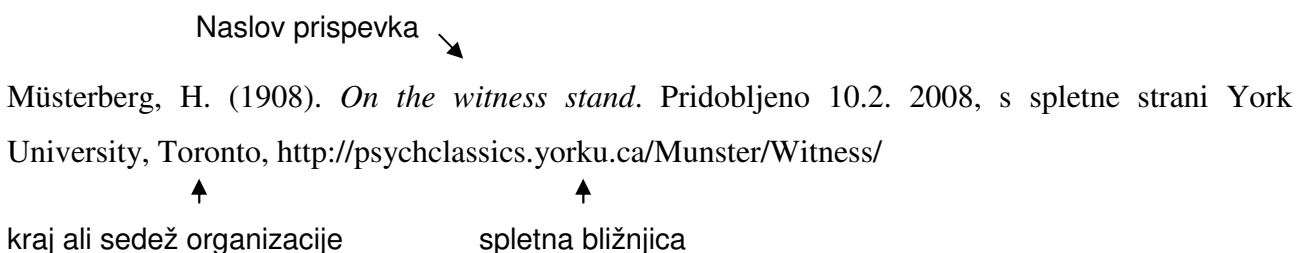
KNJIGA:

ZBORNIK Z UREDNIKOM:

SVETOVNI SPLET:

Primeri citiranja med besedilom diplomske naloge:

a) Ugotovljeno je bilo, da so policisti pri opravljanju službe in tudi doma pod nadpovprečno visokim stresom (Evans in Brodsky, 2005; Kladnik, 2008; Starman, 2001).

to je ugotovilo več avtorjev (članke naštejemo tako, da so vodilni (prvi) avtorji člankov razvrščeni po abecednem vrstnem redu – v našem primeru: Evans, Kladnik, Starman)

b) Citiramo lahko tako:

Kladnik (2008) je ugotovil, da očitvidci KD ne navajajo verodostojnih informacij, če so bile pod vplivom močnih čustev.

ali tako:

Ugotovljeno je bilo, da očitvidci KD ne navajajo verodostojnih informacij, če so bili po vplivom močnih čustev (Kladnik, 2008).

Pogosta napaka!
Pika na koncu stavka je za citatom
(tako kot tu) in ne pred.

c) Kadar je število avtorjev od 2 do 5, pri prvem citiranju navedemo vse, pri ponovitvah citiranja pa napišemo le prvega avtorja in oznako »idr.« (in drugi).

Primer:

Citiramo prvič:

Ugotovljeno je bilo, da so policisti pri opravljanju službe in tudi doma pod nadpovprečno visokim stresom (Nartnik, Nolimal, Petersen in Hafner, 2007).

Citiramo drugič, tretjič ...

Kaže, da se napetost, nelagodje in nezadovoljstvo, ki ga policisti doživljajo med službenim časom, prenaša tudi na družinske partnerje in otroke (Nartnik idr., 2007).

d) Če je avtorjev več kot vključno 6, potem tudi prvič navedemo le prvega in dodamo »idr.«.

e) Pri citiranju ni treba navajati strani, razen če gre za dobesedne citate (prepise), česar pa se izogibajte.

f) Če avtor od katerega jemljete podatke, citira vam nedosegljiv vir, potem citirate tako:

Do lažnih priznanj pogosteje prihaja pri nesamozavestnih osumljencih (Clark, 2004, po Umek, 2006).

Clark (2004, po Umek, 2006) meni, da so pri nesamozavestnih osumljencih lažna priznanja pogostejša.

avtor ugotovitve

avtor članka (knjige) iz katerega ste vzeli podatek

3 Nekaj splošnih navodil:

- priporočljiva dolžina diplomske naloge: od 30 do 40 strani;
- poravnava strani: obojestranska;
- razmik vrstic: ena in pol vrstice;
- pisave: Times New Roman ali Arial, velikost: 12pt (pri naslovih poglavij sami določite primerno velikost pisave);
- v diplomski nalogi mora biti vključenih vsaj 5 tujih virov;
- v diplomsko nalogo mora biti vključenih vsaj 20 virov;
- na koncu diplomske naloge mora biti napisana in podpisana izjava o avtorstvu;
- ko napišete naslov diplomske naloge, preverite, če je naslov, ki ste ga napisali v končni različici diplomske naloge, točno takšen kot je bil uradno odobren. Poglejte v dokument, ki vam je bil poslan s strani FVV (odobritev teme).

4 Oblikovanje končne različice diplomske naloge

4.1 Kako naredim, da se začno strani številčiti s prvo stranjo prvega poglavja ali uvoda, pri tem pa se predhodne strani (platnica, zahvala, povzetki) ne številčijo?

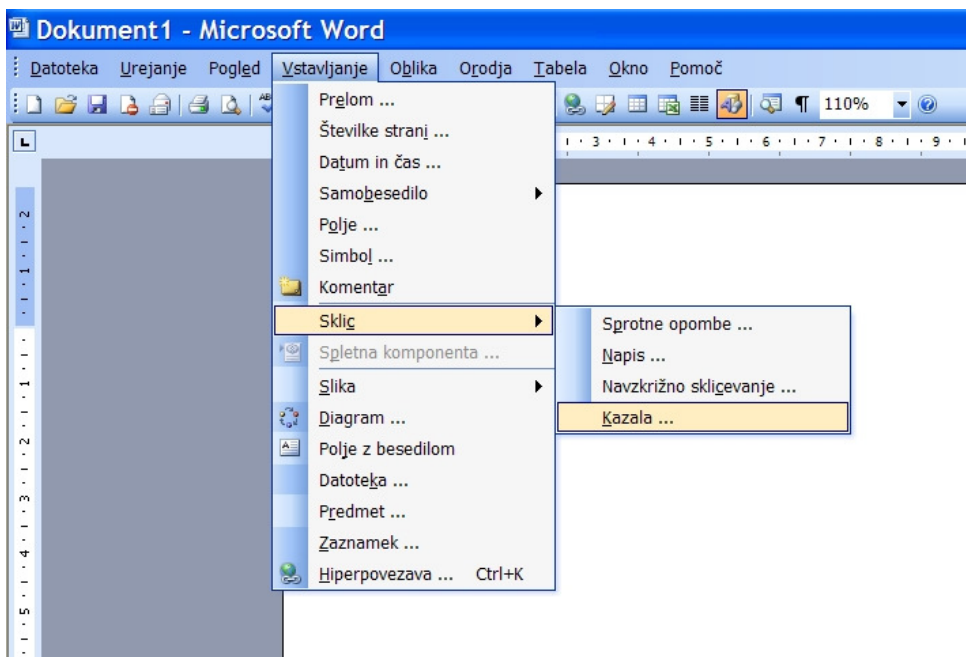
Celoten dokument (diplomsko nalogo) je treba razdeliti na dve sekciji (besedilo pred prvim poglavjem in besedilo od prvega poglavja naprej). V prvi sekciji je potrebno reči naj Word številčk ne prikazuje, v drugi pa jih mora začeti številčiti od 1 in prikazovati.

Postopek je takšen:

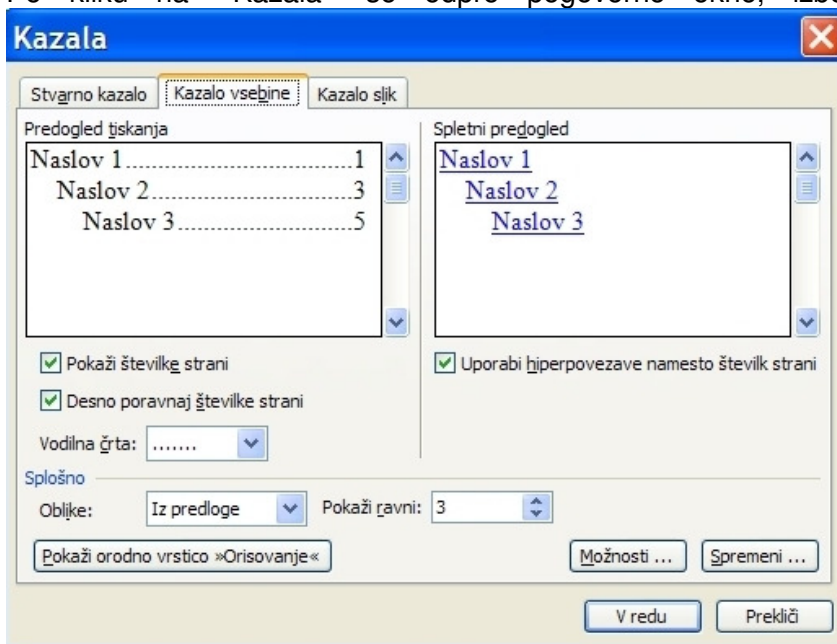
1. Postavite se na konec zadnje strani pred prvim poglavjem in izberite menu **Vstavljanje/Prelom**. Odpre se novo okno, kje obvezno izberite (četrto) opcijo '*Vrste prelomov odsekov*' - **Naslednja stran**. Word vstavi novo stran.
2. Da boste bolje videli kaj delate, preklopite v navaden pogled. **Pogled/Navaden**. Kot vidite, je sedaj pred prvo stranjo prvega poglavja (uvoda) vidna črta na kateri piše *Prelom odseka (naslednja stran)*. Dokument sva torej razdelila na dva odseka. (PS: Če imate sedaj eno stran prazno potem se ob že omenjeni črti nahaja še črta kjer piše *Prelom strani*. V tem primeru odstranite ta odvečni prelom, prelom odseka pa mora ostati!).
3. Postavite se na prvo stran prvega poglavja stran in izberite **Vstavljanje/Številke strani**. Odpre se novo okno, kjer obkljukajte opcijo *Pokaži številko prve strani*, ter pritisnite gumb *Oblika...*. Spet se odpre novo okno, kjer lahko določite obliko številčk, predvsem pa je pomembno, da spodaj izberete *Oštevilčenje strani začni z* in tam vpišete 1. Sedaj je številčenje od pete strani naprej z enico.
4. Sedaj so oštevilčene tako prve strani (platnica, zahvala, povzetka ...), kot tudi naslednje strani. Potrebno je torej izbrisati še številčenje strani pred prvim poglavjem.
5. Postavite se na prvo stran poglavja in izberite **Pogled/Glava noga**. Postavite se v nogo, kjer je tudi številka strani (1). Na vrhu obrobe glave piše - **Enak kot prejšnji**, kar pomeni, da je noga na tej strani oblikovana enako kot noga na prejšnji. To pa seveda ni dobro, saj na prejšnjih straneh ne želimo številčenja. Ko ste izbrali pogled glave/noge se je odprla tudi nova orodjarna in sedaj na njej poiščite gumb, ki je vdrt in če se zapeljete nanj piše **Poveži s prejšnjim**. Kliknite ga in s tem boste prekinili povezavo med obema odsekoma. Sedaj nad nogo ne piše več '*Enak kot prejšnji*'!
6. Pojdite na prejšnjo stran in iz noge izbrišite številko strani.
7. Postopek je kočan.

4.2 Kako naredim kazalo?

Kliknite na mesto, kjer želite, da nastane kazalo, nato kliknite vstavljanje -> sklic -> kazala.

Po kliku na »Kazala« se odpre pogovorno okno, izberite jeziček »Kazalo vsebine«.

Če boste potem, ko že naredite kazalo, še kaj spreminjali v diplomski nalogi, kliknite na kazalo (obarva se sivo), nato kliknite na desno tipko od miške in izberite ukaz »Posodobi polje« in kazalo se bo posodobilo.

5 Pogosto zastavljena vprašanja

5.1 V slovarju ni izraza, ki ga iščem. Kako si lahko pomagam?

Poskusite s spletnimi prevajalniki:

<http://babelfish.yahoo.com/?fr=avbbf-xxen>

http://translate.google.com/translate_t

<http://presis.amebis.si/prevajanje/>

5.2 Koliko časa po oddaji vezanih izvodov diplomske naloge pride do zagovora?

Približno 14 dni.

5.3 Kako dolga naj bo predstavitev diplomske naloge?

Bistvo diplomske naloge predstavite v 10 do največ 15 minutah. Pri predstavitvi imate lahko pred seboj diplomsko nalogo, zapiske, lističe ipd., uporabljate jih lahko kot opomnike (branje zapiskov pusti slab vtis, zato se temu izognite).

Po predstavitvi vam bo komisija postavila vprašanja, ki bodo izhodišče za strokovno razpravo na temo diplomske naloge. Zagovor traja približno 30 minut.

5.4 Našel/a sem članke v spletu, vendar bi jih moral/a plačati. Kaj naj storim?

Iščite gradivo za diplomsko nalogo iz knjižnice ali računalniške učilnice FVV. Nekateri viri člankov so zastoj, če strežnik zazna, da poizvedujete iz računalnika, ki je v lasti univerze.

Poskusite lahko na teh naslovih:

<http://findarticles.com/>

<http://www.sciencedirect.com/>

<http://wos.izum.si/>

<http://www.cobiss.si/>

<http://www.google.com/> (boljši pri iskanju virov v tujih jezikih)

<http://www.najdi.si> (boljši pri iskanju virov v slovenščini)

5.5 Ali lahko uporabim prispevek iz Wikipedije?

Za pisanje strokovnih in znanstveno raziskovalnih prispevkov Wikipedije ne moremo uporabiti, saj ni zanesljiv vir informacij. Boljši prispevki imajo na koncu (dno strani) navedene vire – sledite tem virom in morda vas pripeljejo do uporabnih informacij, ki jih lahko uporabite pri pisanju diplomske naloge.

5.6 Kako naj presodim ali je spletni vir verodostojen in strokoven?

Poglejte vsebino in presodite ali gre za kritično razmišljanje o problemu. Pomagate si lahko tudi z opazovanjem spletnih domen. Če se naslov spletne strani konča z »edu«, gre za spletno stran, ki jo je postavila izobraževalna ustanova (npr. <http://www.harvard.edu/> - Harvard University), kočnica »gov« je oznaka za vladno spletno stran (npr. www.gov.si).

5.7 Lahko citiram avtorja druge diplomske naloge?

Če citirate ugotovitve avtorja druge diplomske naloge, npr. rezultate njegove raziskave, potem to ni problematično. Če pa povzimate teoretični uvod iz druge diplomske naloge, potem to naredi na bralca slab vtis. Zato se temu izogibajte.

Oglejte si podobne diplomske naloge, tako boste lažje ugotovili katere knjige ali članke potrebujete za izdelavo lastne diplomske naloge. Če je vir, ki ga je uporabil drug avtor v svoji diplomski nalogi vam nedosegljiv, potem citirajte tako:

Adams (1995, po Mikuž, 2006) je ugotovil, da ...

↑
Izvorni avtor

↙
avtor diplome iz katere ste vzeli podatek

Avtorja druge diplomske naloge citirate tako kot druge avtorje knjig, člankov ipd. Med navajanjem virov na koncu vaše diplomske naloge, navedete drugega avtorja diplomske naloge tako:

Mikuž, M. (2007). *Vpliv osebnostnih značilnosti na verodostojnost pričanja*. Diplomska naloga, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, Slovenija.

5.8 Kaj je plagiatorstvo?

Če dobesedno prepisujete stavke ali celo odstavke drugih avtorjev (copy -> paste), je to kraja intelektualnega dela, torej plagiatorstvo. Ko jemljete podatke ali berete besedila drugih avtorjev, jih ne prepisujete dobesedno v svojo diplomsko nalogo. Povzemajte jih – preberite odstavek, ki se vam zdi pomemben, iz njega izluščite bistvo in ga s svojimi besedami napišite v diplomsko nalogo.

5.9 Od česa je odvisna ocena diplomske naloge?

V veliki meri od mentorjevega predloga, ki ga da komisiji pred katero zagovarjate diplomsko delo. Običajno dobim diplomsko nalogo v branje dvakrat ali trikrat. Pri vsakem branju predlagam popravke ali dopolnitve. Ko diplomska naloga izpolnjuje oblikovne in vsebinske zahteve, vam sporočim, da jo lahko daste v vezavo in oddate v referatu za študente. Kako naj bi bila diplomska naloga oblikovana, je napisano v teh navodilih in v navodilih, ki jih dobite tudi na spletni strani »Moj faks«. Od študentov pričakujem, da navodila skrbno preberejo in upoštevajo. Pri izbiri vsebine diplomske naloge vam bom dodatno pomagal, saj vem, da nimate izkušenj s pisanjem strokovnih besedil.

Cenim:

- samostojnost pri pisanju diplomske naloge (to ne pomeni, da je slabo, če mi postavljate vprašanja!);
- kritični pristop (trditve drugih strokovnjakov, tudi mentorja, niso dogme! Če dvomite v neke trditve, to navedite in argumentirajte);
- premišljeno izbiro vsebin (potrudite se iskanju novih informacij, člankov, knjig ipd.);
- natančnost;
- iznajdljivost pri oblikovanju raziskav;
- lastno razmišljanje (to je podlaga predvsem za poglavje »Razprava«).

5.10 Kako napišem izjavo o avtorstvu?

Predpisane oblike izjave ni, lahko pa napišete tako:

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomska naloga z naslovom *Osebnostne značilnosti povzročiteljev spletne kriminalitete* v celoti moje avtorsko delo.

Ljubljana, 12.10. 2008

vaš podpis

5.11 Na kašen način naj pišem diplomsko nalogo, kakšen slog naj uporabljam?

Diplomska naloga je strokovno besedilo in ne zapis v dnevniku, novela, roman ipd. Zato se izogibamo čustvenih izrazov, presežnikov in dramatiziranju (npr. zelo veliko – napišete le veliko, pogosto ...; ne pišite »... z veseljem sem ugotovil/a, da ...« ipd.). Strokovni jezik je čustveno zadržan, razumski, logičen, kratek in jedrnat.

Sicer dokaj uveljavljeno pravilo *pluralis modestiae* (množina zaradi skromnosti) ali pisanja v prvi osebi množine (npr. ugotovili smo), ni treba upoštevati, lahko pišete tudi v prvi osebi ednine (npr. ugotovila sem).

5.12 Rad/a bi citirala in navedla vir, vendar v teh navodilih ni napisano, kako naj to naredim.

Poglejte v prilogo, ki ste jo dobili v mapi (APA Style Quick Guide).

5.13 Kako naj bo oblikovana diplomska naloga, ki je teoretične in ne eksperimentalne narave?

Če mislite napisati diplomsko nalogo, ki ne bo eksperimentalne, ampak bolj teoretične narave, potem izpusite poglavji »metoda« in »rezultati«. Več poudarka dajte na to, da boste napisali kakovostno ali kritično razpravo, ki bo temeljila na teoretičnem uvodu.